

1. Kompleksiniai skaičiai

1.1. Apibrėžimas. *Kompleksiniu skaičiumi vadiname skaičių pavidalo $z = a + bi$, čia a ir b – realieji skaičiai, o i – simbolis, vadinamas menamuoju vienetu, tenkinantis lygybę $i^2 = -1$.*

Skaičių a vadiname skaičiaus z *realiąja dalimi*, o b – *menamąja dalimi*. Kiekvieną realųjį skaičių a galima sutapatinti su kompleksiniu skaičiumi pavidalo $a + 0 \cdot i$. Ta prasme realiųjų skaičių aibę R laikome kompleksinių skaičių aibės C poaibiu.

1.2. Apibrėžimas. *Du kompleksiniai skaičiai $z = a + bi$ ir $w = c + di$ vadinami lygiais, kai jų realiosios ir menamosios dalys sutampa: $a = c$ ir $b = d$.*

1.3. Apibrėžimas. *Skaičių aibė A yra vadinama adicine grupe, kai joje yra apibrėžta algebrinė operacija – sudėtis, tenkinanti savybes:*

1) *sudėtis asociatyvi:*

$$(a + b) + c = a + (b + c) \quad \forall a, b, c \in A;$$

2) *aibei A priklauso nulis:*

$$0 + a = a \quad \forall a \in A;$$

3) *su $\forall a \in A$ aibei A priklauso priešingas skaičius $-a$:*

$$a + (-a) = 0.$$

1.4. Apibrėžimas. *Skaičių aibė G vadinama multiplikacine grupe, kai joje yra apibrėžta algebrinė operacija – daugyba, tenkinanti savybes:*

1) *daugyba asociatyvi:*

$$(a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c) \quad \forall a, b, c \in G;$$

2) *aibei G priklauso vienetas:*

$$1 \cdot a = a \quad \forall a \in G;$$

3) *su $\forall a \in G$ aibei G priklauso atvirkštinis skaičius a^{-1} :*

$$a \cdot a^{-1} = 1.$$

Apibrėžiame kompleksinių skaičių aibėje sudėtį ir daugybą taisyklėmis:

$$(a + bi) + (c + di) = (a + c) + (b + d)i$$

$$(a + bi) \cdot (c + di) = (ac - bd) + (ad + bc)i.$$

1.5. Teiginukas. Kompleksinių skaičių aibė C sudėties atžvilgiu sudaro adicinę grupę, o nenulinių kompleksinių skaičių aibė C^* sandaugos atžvilgiu – multiplikacinę grupę. Įrodymas.

1) tikriname sudėties asociatyvumą:

$$\begin{aligned} ((a + bi) + (c + di)) + (e + if) &= (a + c + (b + d)i) + e + if = \\ &= a + c + e + (b + d + f)i = a + bi + (c + e + (d + f)i) = \\ &= (a + bi) + ((c + di) + (e + fi)) \end{aligned}$$

(įrodymui taikome realiųjų skaičių sudėties asociatyvumą).

2) egzistuoja nulinis skaičius: $0 + 0i$. Iš tikrųjų,

$$a + bi + 0 + 0 \cdot i + a + 0 + (b + 0)i = a + bi.$$

3) skaičiui $a + bi$ priešingas skaičius $-(a + bi)$ lygus $-a + (-b)i$. Iš tikrųjų,

$$a + bi + (-a) + (-b)i = (a - a) + (b - b)i = 0 + 0 \cdot i = 0.$$

Vadinasi, sudėties atžvilgiu kompleksinių skaičių aibė C sudaro adicinę grupę.

1) Tikriname sandaugos asociatyvumą:

$$\begin{aligned} ((a + bi)(c + di))(e + if) &= (ac - bd + i(ad + bc))(e + if) = \\ &= eac - bde - adf - bcf + i(acf - bdf + ade + bce). \\ (a + bi)((c + di)(e + if)) &= (a + bi)(ce - df + (cf + de)i) = \\ &= ace - adf - bcf - bde + i(acf + ade + dce - bdf). \end{aligned}$$

Iš šių lygybių išplaukia sandaugos asociatyvumas.

2) egzistuoja vienetinis skaičius: $1 + 0i$. Iš tikrųjų,

$$(a + bi)(1 + 0 \cdot i) = a \cdot 1 - b \cdot 0 + (a \cdot 0 + b \cdot 1)i = a + bi.$$

3) įsitikiname, kad skaičiui $a + bi \neq 0$ atvirkštiniu yra skaičius $\frac{a}{a^2 + b^2} - \frac{b}{a^2 + b^2}i$:

$$\begin{aligned} (a + bi) \cdot \left(\frac{a}{a^2 + b^2} - \frac{b}{a^2 + b^2}i \right) &= \\ &= \frac{a^2}{a^2 + b^2} + \frac{b^2}{a^2 + b^2} + \left(\frac{ab}{a^2 + b^2} - \frac{ab}{a^2 + b^2} \right)i = 1 + 0 \cdot 1 = 1. \end{aligned}$$

Taigi nenuliniai kompleksiniai skaičiai sandaugos atžvilgiu sudaro multiplikacinę grupę. $\triangle$

1.6. Apibrėžimas. Skaičiui $z = a + bi$ jungtiniu skaičiumi vadiname skaičių $\bar{z} = a - bi$, o skaičiaus z moduliu – skaičių $|z| = \sqrt{a^2 + b^2}$.

1.7. Modulio savybės:

1) $|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2|$.

2) $|z_1 + z_2| \leq |z_1| + |z_2|$.

Įrodymas. 1) Tarkime, $z_1 = a + bi$, $z_2 = c + di$. Tuomet

$$\begin{aligned} |z_1 \cdot z_2|^2 &= |(a + bi)(c + di)|^2 = |ac - bd + i(ad + bc)|^2 = \\ &= (ac - bd)^2 + (ad + bc)^2 = a^2c^2 + b^2d^2 + a^2d^2 + b^2c^2. \end{aligned}$$

Be to,

$$|z_1|^2 \cdot |z_2|^2 = |a + bi|^2 |c + di|^2 = (a^2 + b^2)(c^2 + d^2) = a^2c^2 + b^2d^2 + a^2d^2 + b^2c^2.$$

Iš čia išplaukia 1)-osios savybės įrodymas.

2) Kai bent vienas iš skaičių lygus 0, tarkime, z_1 , gausime lygybę:

$$|z_1 + z_2| = |0 + z_2| = |z_2| = |0| + |z_2| = |z_1| + |z_2|.$$

Įrodysime nelygybę skaičiams $z_1 \neq 0$ ir $z_2 = 1$. Turime

$$\begin{aligned} |z_1 + 1|^2 &= |a + bi + 1|^2 = (a + 1)^2 + b^2 = a^2 + 2a + 1 + b^2 \leq \\ &\leq a^2 + b^2 + 2\sqrt{a^2 + b^2} + 1 = \left(\sqrt{a^2 + b^2} + 1\right)^2 = (|z_1| + 1)^2. \end{aligned}$$

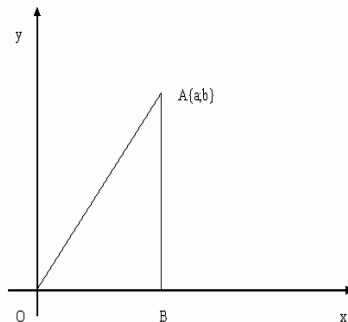
Vadinasi,

$$|z_1 + 1| \leq |z_1| + 1.$$

Todėl

$$\begin{aligned} |z_1 + z_2| &= \left| z_2 \left(\frac{z_1}{z_2} + 1 \right) \right| = |z_2| \left| \frac{z_1}{z_2} + 1 \right| \leq |z_2| \left(\left| \frac{z_1}{z_2} \right| + 1 \right) = \\ &= |z_2| \cdot \frac{|z_1|}{|z_2|} + |z_2| = |z_1| + |z_2|. \quad \triangle \end{aligned}$$

Kiekvieną kompleksinį skaičių $z = a + bi$ galima pavaizduoti plokštumoje tašku su koordinatėmis $(a; b)$. Tuo pačiu turėsime kompleksinių skaičių geometrinę interpretaciją.

Skaičiaus z modulis $|z|$ įgauna geometrinę prasmę – tai yra atitinkamo plokštumos taško atstumas iki koordinatų pradžios. Suteikime kompleksiniams skaičiams trigonometrinę interpretaciją. Pažymėję atstumą OA raide r ir kampą tarp abscisių ašies ir kraštinės OA raide φ , galime užrašyti lygybes

$$\frac{a}{r} = \cos \varphi, \quad \frac{b}{r} = \sin \varphi.$$

Tuomet $z = a + bi = r \cos \varphi + ir \sin \varphi = r(\cos \varphi + i \sin \varphi)$.

1.8 Apibrėžimas. *Skaičiaus $z = a + bi$ trigonometriniu išraiška vadinamas skaičius $r(\cos \varphi + i \sin \varphi)$. Skaičius φ vadinamas skaičiaus z argumentu ir žymimas $\arg z$.*

1.9. Naudingos savybės.

1) *Dviejų kompleksinių skaičių sandaugos modulis lygus tų skaičių modulių sandaugai, o sandaugos argumentas – tų skaičių argumentų sumai.*

2) *Padalinus vieną kompleksinį skaičių iš kito, dalmens modulis lygus tų skaičių modulių dalmeniui, o dalmens argumentas – tų skaičių argumentų skirtumui.*

Įrodymas. 1) Tarkime, $z_1 = r_1(\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1)$ ir $z_2 = r_2(\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2)$. Tuomet

$$\begin{aligned} z_1 \cdot z_2 &= r_1(\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1) \cdot r_2(\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2) = \\ &= r_1 r_2 (\cos \varphi_1 \cdot \cos \varphi_2 - \sin \varphi_1 \cdot \sin \varphi_2 + i(\cos \varphi_1 \sin \varphi_2 + \cos \varphi_2 \sin \varphi_1)) = \\ &= r_1 r_2 (\cos(\varphi_1 + \varphi_2) + i \sin(\varphi_1 + \varphi_2)). \quad \Delta \end{aligned}$$

2) Padalinkime z_1 iš z_2 :

$$\begin{aligned} \frac{z_1}{z_2} &= \frac{r_1(\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1)}{r_2(\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2)} = \frac{r_1}{r_2} \cdot \frac{\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1}{\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2} \cdot \frac{\cos \varphi_2 - i \sin \varphi_2}{\cos \varphi_2 - i \sin \varphi_2} = \\ &= \frac{r_1}{r_2} (\cos \varphi_1 \cos \varphi_2 + \sin \varphi_1 \sin \varphi_2 + i(\cos \varphi_1 \sin \varphi_2 - \cos \varphi_2 \sin \varphi_1)) = \\ &= \frac{r_1}{r_2} (\cos(\varphi_1 - \varphi_2) + i \sin(\varphi_1 - \varphi_2)). \quad \Delta \end{aligned}$$

1.10. Išvada (Muavro formulė). *Keliant kompleksinį skaičių natūraliuoju laipsniu, tuo laipsniu keliamas jo modulis, o argumentas tuo laipsniu dauginamas.*

Įrodymas. $n - 1$ -ą kartą pritaikome daugybos taisyklę. Δ

1.11. Apibrėžimas. *n -tojo laipsnio šaknimi iš kompleksinio skaičiaus z , žymimą $\sqrt[n]{z}$, vadiname skaičių w , kurio n -asis laipsnis yra lygus z .*

1.12. Teiginys. *Natūraliojo laipsnio n šaknis iš trigonometrinės išraiškos nenulinio kompleksinio skaičiaus $z = r(\cos \varphi + i \sin \varphi)$ turi n skirtingų reikšmių*

$$w_k = \sqrt[n]{r} \left(\cos \frac{\varphi + 2\pi k}{n} + i \sin \frac{\varphi + 2\pi k}{n} \right), \quad k = \overline{0, n-1}.$$

Įrodymas. Tarkime, $w = \sqrt[n]{z}$ ir skaičiaus w trigonometrinė išraiška yra $w = R(\cos \psi + i \sin \psi)$. Iš šaknies apibrėžimo turime lygtį nežinomųjų R ir ψ atžvilgiu:

$$\left(R(\cos \psi + i \sin \psi) \right)^n = r(\cos \varphi + i \sin \varphi).$$

Pritaikę kairiajai pusei Muavro formulę ir sulyginę abiejų lygties pusių realiąsias ir mena-
 mažiasias dalis, gauname lygčių sistemą

$$\begin{cases} R^n \cos n\psi = r \cos \varphi, \\ R^n \sin n\psi = r \sin \varphi. \end{cases}$$

Pakėlę abiejų lygčių atitinkamas puses kvadratu ir sudėję, gausime lygtį

$$R^{2n} (\cos^2 n\psi + \sin^2 n\psi) = r^2 (\cos^2 \varphi + \sin^2 \varphi).$$

Iš čia

$$R = \sqrt[n]{r}.$$

Įrašę šią R reikšmę į pradinę lygčių sistemą ir abiejų lygčių atitinkamas puses padalinę iš r , turime

$$\begin{cases} \cos n\psi = \cos \varphi, \\ \sin n\psi = \sin \varphi. \end{cases}$$

Pirmosios lygties abi puses padauginę iš $\cos \varphi$, o antrosios – iš $\sin \varphi$, ir sudėję, gauname lygtį

$$\cos n\psi \cos \varphi + \sin n\psi \sin \varphi = 1.$$

Iš čia

$$\cos(n\psi - \varphi) = 1$$

arba

$$n\psi - \varphi = 2\pi k, \quad k \in Z.$$

Todėl

$$\psi = \frac{\varphi + 2\pi k}{n}, \quad k \in Z.$$

Pažymėkime

$$w_k = \sqrt[n]{r} \left(\cos \frac{\varphi + 2\pi k}{n} + i \sin \frac{\varphi + 2\pi k}{n} \right).$$

Įsitikinsime, kad egzistuoja lygiai n skirtingų w_k reikšmių.

1. Įrodysime, kai k perbėga visus skaičius nuo 0 iki $n-1$, visos reikšmės w_k yra skirtingos. Tarkime priešingai, i ir j yra fiksuoti skirtingi skaičiai tarp 0 ir $n-1$ (apibrėžtumo dėlei galime laikyti, kad $i > j$), o $w_i = w_j$. Iš čia

$$\sqrt[n]{r} \left(\cos \frac{\varphi + 2\pi i}{n} + i \sin \frac{\varphi + 2\pi i}{n} \right) = \sqrt[n]{r} \left(\cos \frac{\varphi + 2\pi j}{n} + i \sin \frac{\varphi + 2\pi j}{n} \right).$$

Padalinę iš $\sqrt[n]{r}$ ir sulyginę realiąsias ir mena-
 mažiasias dalis, gauname

$$\begin{cases} \cos \frac{\varphi + 2\pi i}{n} = \cos \frac{\varphi + 2\pi j}{n}, \\ \sin \frac{\varphi + 2\pi i}{n} = \sin \frac{\varphi + 2\pi j}{n}. \end{cases}$$

Padauginę pirmosios tapatybės abi puses iš $\cos \frac{\varphi+2\pi j}{n}$, o antrosios – iš $\sin \frac{\varphi+2\pi j}{n}$, ir sudėję, gauname

$$\cos \frac{\varphi+2\pi i}{n} \cdot \cos \frac{\varphi+2\pi j}{n} + \sin \frac{\varphi+2\pi i}{n} \cdot \sin \frac{\varphi+2\pi j}{n} = 1.$$

Iš čia

$$\cos \left(\frac{\varphi+2\pi i}{n} - \frac{\varphi+2\pi j}{n} \right) = 1.$$

Arba

$$\cos \frac{2\pi(i-j)}{n} = 1.$$

Vadinasi,

$$\frac{2\pi(i-j)}{n} = 2\pi k, \quad k \in Z.$$

Padalinę abi lygybės puses iš 2π , turime lygybę

$$\frac{i-j}{n} = k.$$

Iš čia išplaukia, kad skaičius $i-j$ dalosi iš n , bet $0 < i-j < n$. Vadinasi, gavome prieštarą mūsų prielaidai, kad w_i ir w_j yra lygūs skaičiai.

2. Parodysime, kad daugiau skirtingų skaičių w_k nėra. Tarkime, m yra bet kuris sveikasis skaičius. Įrodysime, kad skaičius w_m sutampa su vienu iš skaičių w_k , kai $k = \overline{0, n-1}$. Padaliname m iš skaičiaus n su liekana $-m = nq + k$, $0 \leq k \leq n-1$. Pertvarkome skaičiaus w_m išraišką –

$$\begin{aligned} w_m &= \sqrt[n]{r} \left(\cos \frac{\varphi+2\pi m}{n} + i \sin \frac{\varphi+2\pi m}{n} \right) = \\ &= \sqrt[n]{r} \left(\cos \frac{\varphi+2\pi(nq+k)}{n} + i \sin \frac{\varphi+2\pi(nq+k)}{n} \right) = \\ &= \sqrt[n]{r} \left(\cos \left(\frac{\varphi+2\pi k}{n} + 2\pi q \right) + i \sin \left(\frac{\varphi+2\pi k}{n} + 2\pi q \right) \right) = \\ &= \sqrt[n]{r} \left(\cos \frac{\varphi+2\pi k}{n} + i \sin \frac{\varphi+2\pi k}{n} \right) = w_k. \quad \triangle \end{aligned}$$

Panagrinėkime n -tojo laipsnio vienetų šaknų aibę

$$G = \left\{ \varepsilon_k = \cos \frac{2\pi k}{n} + i \sin \frac{2\pi k}{n}, \quad k = \overline{0, n-1} \right\}.$$

1.13. Teiginukas. Galioja tapatybė

$$\varepsilon_k \cdot \varepsilon_l = \begin{cases} \varepsilon_{k+l}, & \text{kai } k+l < n \\ \varepsilon_{k+l-n}, & \text{kai } k+l \geq n. \end{cases}$$

Įrodymas. Pertvarkome sandaugą $\varepsilon_k \cdot \varepsilon_l$:

$$\begin{aligned} \varepsilon_k \cdot \varepsilon_l &= \left(\cos \frac{2\pi k}{n} + i \sin \frac{2\pi k}{n} \right) \left(\cos \frac{2\pi l}{n} + i \sin \frac{2\pi l}{n} \right) = \\ &= \cos \frac{2\pi(k+l)}{n} + i \sin \frac{2\pi(k+l)}{n}. \end{aligned}$$

Kai $k+l < n$, paskutinioji išraiška lygi ε_{k+l} . Tarkime, $k+l \geq n$. Kadangi $0 \leq k, l \leq n-1$, tai $k+l \leq 2n-2$. Vadinasi, $0 \leq k+l-n \leq n-1$. Iš 1.12 Teiginio įrodymo išplaukia, kad sandauga $\varepsilon_k \cdot \varepsilon_l = \varepsilon_{k+l-n}$. $\triangle$.

1.14. Išvada. Vieneto šaknų aibė G sudaro multiplikacinę grupę.

Įrodymas. Iš 1.13 teiginuko išplaukia, kad šioje aibėje yra apibrėžta daugybos operacija.

- 1) operacija asociatyvi (nes kompleksinių skaičių daugyba yra asociatyvi);
- 2) aibei G priklauso vienetas – iš tikrųjų, $\varepsilon_0 = \cos 0 + i \sin 0 = 1$;
- 3) skaičiui ε_k atvirkštiniu skaičiumi yra ε_{n-k} :

$$\varepsilon_k \cdot \varepsilon_{n-k} = \varepsilon_{n-n} = \varepsilon_0 = 1 \quad (\text{iš 1.13 teiginuko}) \quad \triangle.$$

1.15. Apibrėžimas. Primityviają n -tojo laipsnio vieneto šaknimi vadinama šaknis ε , kurios visi laipsniai $\varepsilon^1, \varepsilon^2, \dots, \varepsilon^n$ išsemia n -tojo laipsnio vieneto šaknų aibę.

1.16. Teoremėlė. Su kiekvienu natūraliuoju skaičiumi n egzistuoja to laipsnio primitivosios vieneto šaknys.

Įrodymas. Iš tikrųjų, įrodymas išplaukia iš tapatybės:

$$\varepsilon_1^k = \left(\cos \frac{2\pi}{n} + i \sin \frac{2\pi}{n} \right)^k = \varepsilon_k, \quad (k = \overline{1, n-1})$$

ir $\varepsilon_1^n = \varepsilon_0$. $\triangle$

P.S. Grupės, kuriose kurio nors elemento laipsniai išsemia visą grupę, vadinamos *ciklinėmis*, o atitinkami elementai – *grupės sudaromosiomis*.

Duotu atveju elementas ε_1 yra grupės sudaromoji (ir ne tik jis – bet kokias šaknis ε_k , kai $(k, n) = 1$, yra taip pat sudaromoji).

1.17. Pavyzdžiai.

1. Parašysime kompleksinio skaičiaus $z = 1 - \sqrt{3}i$ trigonometrines išraiškas:

$$\sqrt{1^2 + (-\sqrt{3})^2} = 2.$$

Vadinasi,

$$z = 1 - \sqrt{3}i = 2\left(\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i\right) = 2\left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3}\right). \quad \triangle$$

2. Pakelsime kompleksinį skaičių $z = 1 + \sqrt{3}i$ 200-uoju laipsniu.

Pirmiausia užrašome skaičiaus z trigonometrines išraiškas:

$$z = 1 + \sqrt{3}i = 2\left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right) = 2\left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}\right).$$

Keldami laipsniu, taikome Muavro formulę:

$$\begin{aligned} z^{200} &= 2^{200} \left(\cos \frac{200\pi}{3} + i \sin \frac{200\pi}{3} \right) = 2^{200} \left(\left(\cos 66\pi + \frac{2\pi}{3} \right) + i \sin \left(66\pi + \frac{2\pi}{3} \right) \right) = \\ &= 2^{200} \left(\cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3} \right) = 2^{200} \left(-\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2} \right) = 2^{199} (-1 + i\sqrt{3}). \quad \triangle \end{aligned}$$

3. Ištrauksime iš skaičiaus $z = 1 + i$ kubinę šaknį. Skaičiaus z trigonometrinė išraiška yra:

$$z = 1 + i = \sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + i \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right).$$

Vadinasi,

$$\sqrt[3]{z} = \sqrt[3]{\sqrt{2}} \left(\cos \frac{\frac{\pi}{4} + 2\pi k}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{4} + 2\pi k}{3} \right), \quad k = 0, 1, 2.$$

1) Tarkime, $k = 0$. Tuomet

$$\sqrt[3]{z} = \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{\pi}{12} + i \sin \frac{\pi}{12} \right).$$

Kadangi

$$\cos \frac{\pi}{12} = \cos \left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} \right) = \cos \frac{\pi}{3} \cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{3} \sin \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{4} + \frac{\sqrt{6}}{4},$$

ir

$$\sin \frac{\pi}{12} = \sin \left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} \right) = \sin \frac{\pi}{3} \cos \frac{\pi}{4} - \sin \frac{\pi}{4} \cos \frac{\pi}{3} = \frac{\sqrt{6}}{4} - \frac{\sqrt{2}}{4},$$

tai

$$\sqrt[3]{z} = \sqrt[6]{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{4} + \frac{\sqrt{6}}{4} + i \left(\frac{\sqrt{6}}{4} - \frac{\sqrt{2}}{4} \right) \right) = \frac{1}{4} \sqrt[6]{2} (\sqrt{2} + \sqrt{6} + i(\sqrt{6} - \sqrt{2})).$$

2) Tarkime, $k = 1$. Tuomet

$$\begin{aligned} \sqrt[3]{z} &= \sqrt[6]{2} \left(\cos \left(\frac{\pi}{12} + \frac{2\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{12} + \frac{2\pi}{3} \right) \right) = \\ &= \sqrt[6]{2} \left(\cos \frac{3\pi}{4} + i \sin \frac{3\pi}{4} \right) = \sqrt[6]{2} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} + i \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = \frac{1}{2} \sqrt[6]{2} (-\sqrt{2} + i\sqrt{2}). \end{aligned}$$

3) Tarkime, $k = 2$. Tuomet

$$\begin{aligned} \sqrt[3]{z} &= \sqrt[6]{2} \left(\cos \left(\frac{\pi}{12} + \frac{4\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{12} + \frac{4\pi}{3} \right) \right) = \\ &= \sqrt[6]{2} \left(-\frac{\sqrt{6}}{4} + \frac{\sqrt{2}}{4} - i \left(\frac{\sqrt{6}}{4} + \frac{\sqrt{2}}{4} \right) \right) = \frac{1}{4} \sqrt[6]{2} (\sqrt{2} - \sqrt{6} - i(\sqrt{6} + \sqrt{2})). \quad \triangle \end{aligned}$$

4. Ištrauksime 8-ojo laipsnio vieneto šaknį:

$$\sqrt[8]{1} = \sqrt[8]{\cos 0 + i \sin 0} = \varepsilon_k = \cos \frac{2\pi k}{8} + i \sin \frac{2\pi k}{8}, \quad k = \overline{0, 7}.$$

Paskaičiuosime visas 8-ojo laipsnio vieneto šaknų reikšmes:

1) $\varepsilon_0 = \cos 0 + i \sin 0 = 1;$

2) $\varepsilon_1 = \cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2} + i \frac{\sqrt{2}}{2};$

3) $\varepsilon_2 = \cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} = i;$

4) $\varepsilon_3 = \cos \frac{3\pi}{4} + i \sin \frac{3\pi}{4} = -\frac{\sqrt{2}}{2} + i \frac{\sqrt{2}}{2};$

5) $\varepsilon_4 = \cos \pi + i \sin \pi = -1;$

6) $\varepsilon_5 = \cos \frac{5\pi}{4} + i \sin \frac{5\pi}{4} = -\frac{\sqrt{2}}{2} - i \frac{\sqrt{2}}{2};$

7) $\varepsilon_6 = \cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2} = -i;$

8) $\varepsilon_7 = \cos \frac{7\pi}{4} + i \sin \frac{7\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2} - i \frac{\sqrt{2}}{2}; \quad \triangle$